

QuickScan Wet Natuurbescherming + Vleermuisonderzoek

Transformatie van voormalige Daniel Den Hoed ziekenhuis naar nieuwbouwwijk

Rapportnummer 20190028

Datum rapport 12-08-2019

Auteur: Erwin Teijgeler

Projectleider: Erwin Teijgeler

Opdrachtgever

Revitalisatie Rotterdam B.V.

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Kingfisher Natuurprojecten. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Kingfisher Natuurprojecten hoge prioriteit.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1. Aanleiding
 - 1.2. Wet natuurbescherming
 - 1.2.1 Soortenbescherming
 - 1.2.2. Gebiedsbescherming
 - 1.3. Doel
 - 1.4. Leeswijzer
2. Huidige en Toekomstige situatie
 - 2.1. Beschrijving huidige situatie
 - 2.2. Beschrijving toekomstige situatie
3. Aanwezigheid beschermde soorten
 - 3.1. Methode onderzoek
 - 3.2. Resultaten bureaustudie
 - 3.3. Resultaten veldbezoek
 - 3.3.1. Inleiding
 - 3.3.2. Waarnemingen
 - 3.3.3. Geschiktheid Het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor
 - 3.3.4. Ongeschiktheid Het plangebied is ongeschikt als groeiplaats/verblijfplaats voor
4. Beknopte effectenanalyse en maatregelen
 - 4.1. Inleiding
 - 4.2. Vogels
 - 4.2.1. Inleiding
 - 4.2.2. Vogels met tijdens het broedseizoen beschermde nesten
5. Gebiedsbescherming
6. Conclusies en aanbevelingen
 - 6.1. Soortenbescherming
 - 6.2. Gebiedsbescherming

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Transformatie van voormalige Daniel Den Hoed ziekenhuis naar nieuwbouwwijk. Om te bepalen of de voorgenomen plannen leiden tot een overtreding van de geldende natuurwetgeving, is een QuickScan Wet natuurbescherming uitgevoerd.

1.2 Wet natuurbescherming

1.2.1 Soortenbescherming

Via de Wet natuurbescherming (WNB) is de bescherming van diverse planten en dieren in Nederland vastgelegd. Naast de algemeen geldende zorgplicht voor alle in het wild levende planten en dieren (artikel 1.11 van de WNB), geldt voor een aantal soorten een aanvullend beschermingsregime. Deze aanvullend beschermde soorten zijn onderverdeeld in drie groepen, namelijk: - vogels (artikel 3.1, alle soorten uit de Europese Vogelrichtlijn); - overige strikt beschermde soorten, waaronder soorten uit de Europese Habitatrichtlijn (artikel 3.5, dit betreffen o.a. vleermuizen); - nationaal beschermde soorten, waaronder soorten uit de Rode Lijst (artikel 3.10).

Het is volgens de Wet natuurbescherming niet toegestaan om (het leefgebied van) beschermde soorten aan te tasten. Dit is vastgelegd middels verbodsbepalingen: activiteiten die schadelijk zijn voor beschermde dier- en plantsoorten zijn verboden.

1.2.1.1 Vrijstelling binnen provincie Zuid-Holland

Provincies hebben de bevoegdheid om middels een provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten in het kader van bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling. In het geval van de provincie Zuid-Holland worden de volgende nationaal beschermde soorten vrijgesteld: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker, bastaardkikker, aardmuis, bosmuis, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huisspitsmuis, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel, woelrat

Opgelet: voor vrijgestelde soorten geldt net als voor beschermde soorten, de zorgplicht. “Dit houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.”¹

1.2.1.2 Voorzorgsmaatregelen

Een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming is veelal te voorkomen door (voorafgaand aan de werkzaamheden) voorzorgsmaatregelen te treffen. Deze voorzorgsmaatregelen zijn gericht op het behoud van de functionaliteit van de groeiplaats van flora en de voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats van fauna. Daarnaast voorkomen de voorzorgsmaatregelen de negatieve gevolgen van een activiteit op individuen (bijv. doden en verwonden).

¹ Bron: soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Ministerie van Economische Zaken

1.2.1.3 Ontheffingsplicht

Een ontheffingsplicht (artikel 3.3, 3.8 en 3.10 uit de WNB) is van toepassing als een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet kan worden voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen.

Het is mogelijk om met een goed onderbouwd projectplan een ontheffing aan te vragen bij de desbetreffende omgevingsdienst (in deze de Omgevingsdienst Haaglanden). De omgevingsdienst toetst de aanvraag vervolgens aan drie criteria:

- Dient het planvoornemen in één van de in de wet genoemde belangen (bijv. in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitat)?
- Is er een 'andere bevredigende oplossing' mogelijk?
- Doet de ontheffing afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort?

1.2.2 Gebiedenbescherming

Via de Wet natuurbescherming is tevens de bescherming van gebieden vastgelegd (voormalige Natuurbeschermingswet 1998). De gebiedenbescherming houdt samengevat in dat een ingreep in of nabij Natura 2000-gebieden geen dusdanig negatieve effecten op de kwalificerende habitats en/of soorten mag hebben, dat deze zich op de lange termijn niet kunnen handhaven. Voor projecten die een (significant) negatief effect kunnen hebben op de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied, is een vergunningaanvraag noodzakelijk.

Naast de bescherming van Natura 2000-gebieden via de Wet natuurbescherming kunnen gebieden via de ruimtelijke kaders beschermd worden middels het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen was dit de EHS).

1.3 Doel

De QuickScan is een verkennende toets om na te gaan of door uitvoering van de voorgenomen plannen mogelijk overtreding van de Wet natuurbescherming optreedt. Het doel van de QuickScan is geformuleerd in onderstaande onderzoeksvragen:

Onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming:

- S1. Welke WNB-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie?
- S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten?
- S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk?
- S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken?
- S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming:

- G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN?
- G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten?
- G3. Is een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk?

In sommige gevallen kan de aanwezigheid van beschermde soorten op basis van een QuickScan niet worden uitgesloten. Dit aangezien sommige beschermde soorten met een eenmalig veldbezoek lastig zijn waar te nemen of enkel in een bepaalde periode van het jaar waarneembaar zijn. Als met de

QuickScan de aanwezigheid van deze soorten niet valt uit te sluiten, kan een aanvullend ecologisch onderzoek noodzakelijk zijn.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten. In hoofdstuk 4 worden globaal de effecten bepaald van het plan op de soorten die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook beknopt maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt kort beargumenteerd of een toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk is. In hoofdstuk 6 worden (middels beantwoording van de onderzoeksvragen uit paragraaf 1.3) de conclusies en aanbevelingen uit voorliggend rapport op een rij gezet.

2. Huidige en toekomstige situatie

2.1 Beschrijving huidige situatie

De planlocatie is gelegen aan de Groene Hilledijk 301 te Rotterdam. Het betreft het voormalige Daniel Den Hoed ziekenhuis, dat in hoofdzaak bestaat uit verschillende gebouwen die met elkaar verbonden zijn. Zuidelijk van het hoofdgebouw staat het familiehuis. Hierin kunnen familieleden van de patiënten van het ziekenhuis overnachten. Er is beperkt groen aanwezig op de planlocatie. Het groen bestaat voornamelijk uit pioniersvegetatie en gecultiveerde plantensoorten.

Fig 2.1: Ligging planlocatie: aangeduid met een rode contourlijn. Ten Noorden van het ziekenhuis ziet een publiek park liggen, de Valkeniersweide. Ten Westen van de planlocatie zijn er reeds nieuwe woningen gebouwd. Deze locatie is op foto nog als bouwterrein te herkennen.

Bebouwing:

Het ziekenhuis is opbouw uit verschillende gebouwen waarvan de hoofdgebouwen verbonden zijn. De hoofdgebouwen zijn ongeveer 25m hoog en de muren bestaan voornamelijk uit baksteen. De muren van de bijgebouwen variëren van baksteen tot betonnen platen. Ook heb je het familiehuis, een enkel gebouw nabij de hoofdingang van het ziekenhuis. De gevels van dit gebouw zijn gestukt.

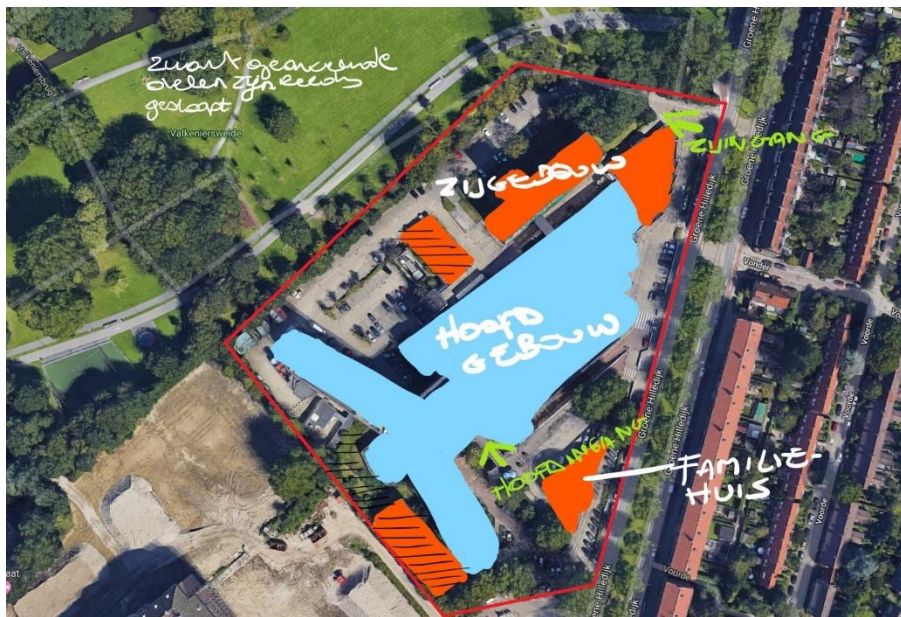

Fig 2.2: Overzicht gebouwen op de planlocatie

Op de planlocatie zijn verschillende oefeningen gehouden voor militaire doeleinden en hulpacties. Naast een bovengronds deel met gebouwen is er ook een deel met kelders. Wegens het stralingsniveau waren deze niet toegankelijk voor dit onderzoek. Het gebouw is aan de buitenkant volledig dichtgemaakt, tegen inbraak. Er is een asbestonderzoek geweest op de planlocatie. Hiervoor werden gaten in de gevels gemaakt. Deze werden door Kingfisher Natuurprojecten geïnspecteerd. Bij inspectie blijkt dat de gaten allemaal goed dicht gemaakt waren.

Fig 2.3: gat gemaakt tijdens asbestonderzoek

Dakbedekking van de gebouwen:

De gebouwen hebben allen een plat dak, met een bitumen dakbedekking. Het grootste deel van de daken zijn vrij van grind. Slechts enkele daken zijn bedekt met grind.

Fig 2.4: dakbedekking met grind

Erf- en groenstructuren:

De belangrijkste groenstructuur op de rand van de planlocatie is de houtkant ten Noorden van het ziekenhuis. Deze houtkant bestaat uit streekeigen heesters en bomen, maar staat niet op het terrein van de initiatiefnemer en eigenaar.

Fig 2.5: Houtkant op naastgelegen grond.

Daarnaast staan er op de planlocatie zelf, bij de zijingang enkele hoge bomen (, gewone esdoorn, grove den, plataan, gewone es, beuk,...).

Fig: 2.6: Bomengroep nabij zijingang ziekenhuis.

Verder is er pioniersbegroeiing aanwezig en zijn de aanwezige plantvakken begroeid met gecultiveerde plantensoorten (roos, lonicera, vlinderstruik,...)

Fig 2.7: aanwezige begroeiing op planlocatie

Aan de hoofdingang staat er een wilde kastanje. In deze boom werden oude eksternesten aangetroffen.

Fig 2.8: wilde kastanje nabij hoofdingang

Foto's bestaande toestand op 1 augustus 2019

Overzicht gebouwen en groen

	
1. Aanzicht gevel	2. Aanzicht zijingang en bijgebouw
	
3. aanzicht hoofdgebouw	4. aanzicht hoofdgebouw
	
5. aanzicht houtkant en grenzen plangebied	6. Aanzicht bijgebouw

Overzicht binnenplein
vogelperspectief

Gat gemaakt voor asbestonderzoek

7. Pad naar zijingang

8. Bocht voorbij zijingang en aanzicht
houtkant

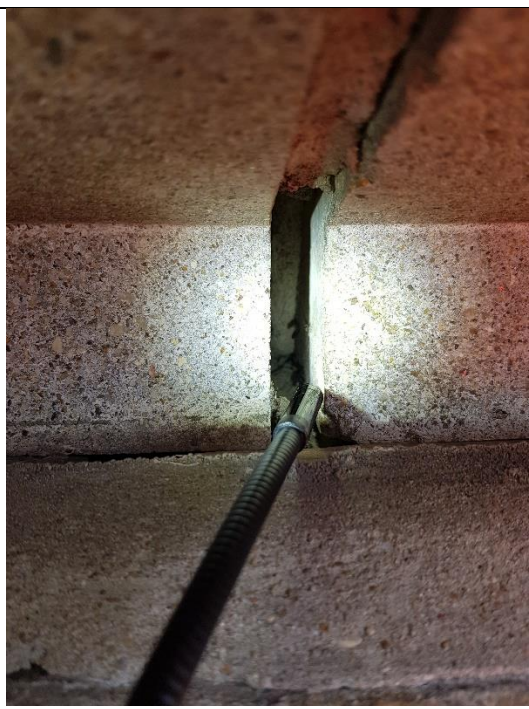
9. Aanzicht bijgebouw nabij zijingang

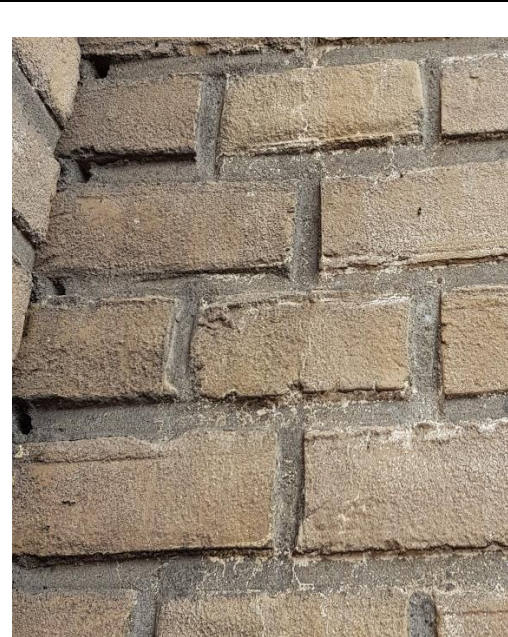

10. Aanzicht brug naar hoofdingang

	
Gebroken raam van hoofdgebouw	Familiehuis, aanzicht vanaf ziekenhuis

Diersporen of aanwijzingen

	
Inspectie met endoscoop	vleermuispoep vastgesteld

	
Zilvermeeuw op het dak	Locatie vastgestelde verblijfplaats vleermuis
	
Vleermuispoep op de gevel (hier niet goed te zien)	bijgebouw uit snelbouwsteen. De gaten werden geïnspecteerd op aanwezigheid van insecten.

		
Distelvlinder op gevel hoofdgebouw		

2.2 Beschrijving toekomstige situatie

Op de planlocatie zijn nieuwe woningen voorzien met omgevingsaanleg.

Programma:

- 79 eengezinswoningen
- Kopgebouw met ca 90 appartementen
- Driehoek met ca 12 appartementen
- 14 (6+8) benedenwoningen met 18 (8+10) appartementen

3. Aanwezigheid beschermde soorten

3.1 Methode onderzoek

De QuickScan is uitgevoerd door middel van een bureau- en veldonderzoek. Het bureauonderzoek heeft tot doel om een beeld te krijgen van aanwezige WNB-beschermde soorten in de omgeving van het plangebied, zodat de kans op voorkomen in het plangebied (op basis van de terreinsituatie tijdens het veldbezoek) kan worden geschat.

Voor het bureauonderzoek is de omgeving van het plangebied als zoekgebied gebruikt. Voor het bureauonderzoek zijn gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF is de meest complete databank in Nederland met verspreidingsinformatie van flora en fauna. Aangezien ook de NDFF niet volledig is, is tevens gebruik gemaakt van informatie uit overige beschikbare vakliteratuur en eigen soort- en gebiedskennis (expert judgement).

Op 23 juli 2019 is het veldbezoek uitgevoerd. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied en het landgoed voor (in de omgeving aanwezige) beschermde soorten. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen hiervan (zoals uitwerpselen, pootafdrukken en aanwezige (oude) nesten).

De QuickScan is uitgevoerd door een ervaren ecooloog van Kingfisher Natuurprojecten. De ecooloog voldoet aan de definitie die Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) hanteert van een ter zake kundige voor het opstellen van toetsingen aan de Wet natuurbescherming.

3.2 Resultaten bureauonderzoek

Raadpleging van de NDFF toont dat de volgende beschermde soort(groep)en in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn:

Fauna

- Jaarrond beschermde broedvogels: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, slechtvalk, sperwer, wespendif en zwarte wouw
- Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis
- Grondgebonden zoogdieren: steenmarter

Flora

- Blaasvaren
- Schubvaren

3.3 Resultaten veldbezoek

3.3.1 Inleiding

De huidige situatie van het plangebied (zoals aangetroffen tijdens het veldbezoek) is omschreven in paragraaf 2.1. Het veldbezoek werd uitgevoerd door Jan De Beck en Erwin Teijgeler op 1 augustus 2019. Weersomstandigheden: bewolkt, met buien, 19 °C

Voor de resultaten is een splitsing gemaakt in soortwaarnemingen en de beoordeling van de geschiktheid van het plangebied als groeiplaats (flora) en/of leefomgeving (fauna) voor in de omgeving voorkomende beschermde soorten.

3.3.2 Waarnemingen

Tijdens het veldbezoek werden volgende soorten waargenomen: zilvermeeuw, distelvlinder, merel (man), houtduif (houtkant op aangrenzend openbaar domein). Er werd een oud vogelnest (vermoedelijk een kleinere zangvogel) ontdekt in een nis, van één van de muren van het hoofdgebouw. Daarnaast werden er eksternesten gevonden in de wilde kastanje, die bij de hoofdingang staat.

Verder werden er geen noemenswaardige soorten waargenomen.

3.3.3 Geschiktheid Het plangebied is geschikt als verblijfplaats voor:

Broedvogels met tijdens het broedseizoen beschermde nesten:

De planlocatie en in het bijzonder de houtkant is geschikt voor deze groep. De houtkant vormt een aaneengesloten groenstructuur, waar zangvogels tijdens het broedseizoen in kunnen gaan broeden. Daarnaast zijn er heesters aanwezig in de plantvakken (roos, vlinderstruik,...) waarin vogels kunnen gaan broeden.

Ook staan er enkele grote bomen, waar bijvoorbeeld ekster in kan nestelen (hiervan werden er nesten gevonden tijdens het veldbezoek).

Fig 3.3.3.1: wilde kastanje nabij hoofdingang

Vleermuizen

Volgens de NDFF komen volgende soorten in de nabije omgeving voor: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis. Na veldbezoek en inspectie van de gebouwen (in het bijzonder gevels) blijkt de locatie geschikt voor gebouwgebonden soorten. Aan de hand van inspectie met een endoscoop werd vleermuizenpoep gevonden op twee plaatsen binnen de planlocatie.

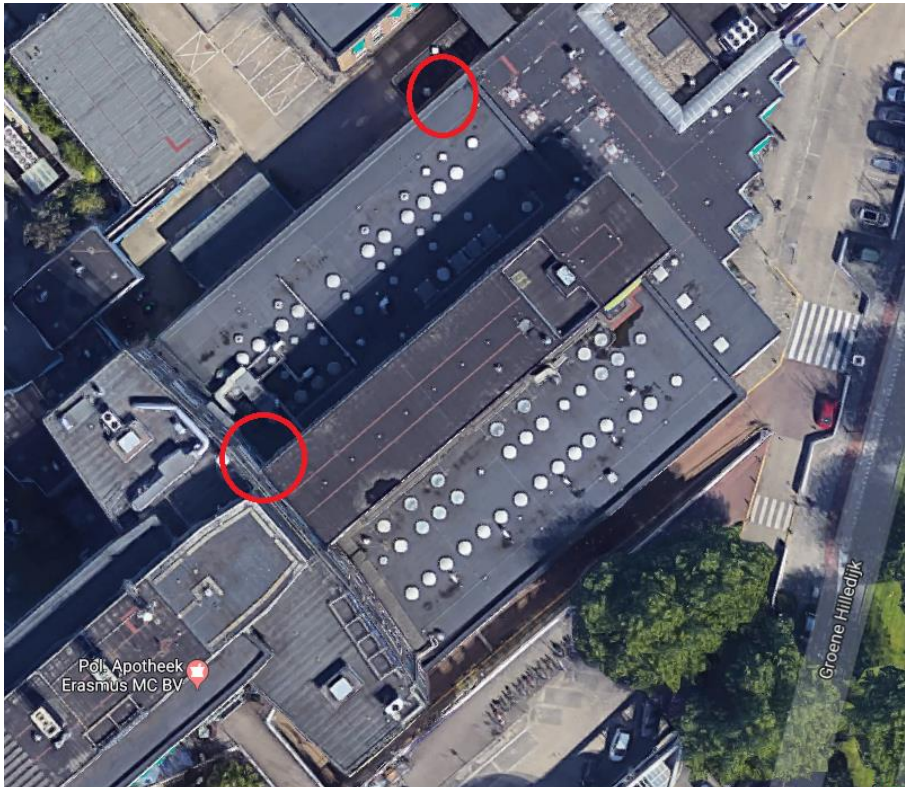

Fig 3.3.3.2: locatie vastgestelde verblijfplaatsen vleermuizen aan de hand van inspectie met endoscoop.

3.3.4 Ongeschiktheid Het plangebied is ongeschikt als groeiplaats/verblijfplaats voor:

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4);

- Roofvogels: hoge bomen met oude kraai- of ekternesten zijn een geschikte broedplaats voor de soort. In één boom werden oude ekternesten gevonden, maar deze stond niet op een geschikte locatie. De boom staat dicht bij het te slopen gebouw en op maximaal 50m van een drukke weg. In andere bomen werden er geen nesten gevonden. Het ontbreken van geschikt habitat in de nabije omgeving en de mate aan verstoring (verkeer), kunnen we verblijfplaatsen van deze groep op de planlocatie uitsluiten.
- Roek: De planlocatie grens aan een parklandschap, wat op zich geschikt kan zijn voor de soort, maar door het geheel ontbreken van foerageergebied (vochtige gebieden met een

groot voedselaanbod (rijke bodemfauna), kunnen we de soort hier uitsluiten.

- Ooievaar: Er zijn geen ooievaars aanwezig op de planlocatie en de locatie is bovendien ook niet geschikt voor de soort. In de omgeving is er geen voedsel- of foerageergebied aanwezig.
- Kerkuil: de omgeving lijkt ons niet geschikt voor kerkuil. Tijdens de nacht is het terrein verlicht tegen inbraak, waardoor de soort teveel zou worden verstoord. Bovendien zijn er ook geen sporen (braakballen, urineresten,...) gevonden wat zou kunnen wijzen op de aanwezigheid van de soort. Ook is er naast het park en de houtkant geen geschikt habitat aanwezig in de nabije omgeving, wat als jachtgebied zou kunnen gebruikt worden voor de soort. Het hoofdvoedsel van de kerkuil bestaat uit veldmuizen. Doordat het park regelmatig wordt kort gemaaid, blijft er geen geschikt habitat over voor deze soort.
- Grote gele kwikstaart: deze soort zien we in de winterperiode op veel plaatsen in Nederland. De locatie is mogelijk geschikt voor doortrekkende individuen, maar niet als verblijfplaats.
- Huismus: volgens de NDFF zou er huismus in de omgeving voorkomen, maar na veldbezoek kunnen we zeggen dat de locatie voor deze soort ongeschikt is. Er werden geen nesten van de soort gevonden. Ook lijkt het voedselaanbod (insecten) te beperkt en er is te weinig functioneel habitat aanwezig voor de soort. Bovendien is er op deze locatie reeds onderzoek geweest naar vleermuizen en de soort werd nooit waargenomen op deze locatie.
- Gierzwaluw: ook zou gierzwaluw volgens de NDFF voorkomen in de nabije omgeving van de planlocatie. Tijdens inventarisatierondes vleermuis, werd deze soort nooit waargenomen. Ook hebben we geen nesten van gierzwaluw aangetroffen op de locatie. Bovendien hebben de gebouwen geen overhangende boeidelen of andere functionele elementen die een geschikte verblijfplaats typeren. We kunnen dus concluderen dat de locatie niet geschikt is voor gierzwaluw.

Grondgebonden Zoogdieren

Volgens de NDFF en waarnemingen.nl komt er nabij de planlocatie steenmarter voor. Op basis van het veldbezoek lijkt de omgeving niet geschikt voor steenmarter. De laatste jaren wordt steenmarter ook vaker waargenomen in steden, maar er is te weinig functioneel groen aanwezig op de planlocatie.

De houtkant (gemeentelijke eigendom), die net buiten de planlocatie valt, is mogelijk geschikt als corridor voor grondgebonden zoogdieren.

Flora:

Volgens de gegevens van de NDFF komen er twee zeldzame varensoorten voor in de omgeving van het plangebied: blaasvaren en schubvaren.

Beide soorten groeien op beschaduwde plaatsen. De blaasvaren groeit op beschaduwde hellingen, rotsen, vochtige muren of bossen. Het substraat varieert van voedselrijk tot voedselarm en kalkrijk.

De schubvaren verkiest eerder kalkrijke groeiplaatsen, die arm zijn aan stikstof. Voor beide soorten ontbreken de specifieke condities op de planlocatie.

Bovenvermelde soorten worden daarom niet verder behandeld in de effectanalyse.

3.3.5. Uitgevoerd naderonderzoek Vleermuizen

Conform het vleermuisprotocol 2017 zijn er op onderstaande data 5 x naderonderzoek uitgevoerd

28 Augustus 2018

27 September 2018

16 April 2019

29 April 2019

18 Mei 2019

Tijdens de uitgevoerd onderzoeken zijn geen invliegende vleermuizen waargenomen, wel foeragerende rond de groenstrook die op grens van de gemeente staat.

Uitgevoerd door:

Erwin Teijgeler

Martin Langerak

4. Beknopte effectenanalyse en maatregelen

4.1 Inleiding

Uit paragraaf 3.3.3 blijkt dat het plangebied mogelijk geschikt is voor diverse soorten fauna. Uit het veldbezoek weten we dat het met zekerheid geschikt is voor vleermuizen. Op twee locaties is een verblijfplaats gevonden van vleermuizen. Ook kunnen we gierzwaluw en huismus niet uitsluiten op de locatie. De Houtkant lijkt ons waardevol voor algemene broedvogels (merel, zanglijster, vink,...). De planlocatie is mogelijk ook geschikt voor steenmarter. In het bijzonder zou de Daarnaast zou de houtkant een stapsteen/corridor kunnen zijn voor kleine zoogdieren en marterachtigen.

De effecten en voorzorgsmaatregelen worden omwille van geschiktheid hieronder besproken.

4.2 Vogels

4.2.1 Inleiding

Middels artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd. Onder de Flora- en faunawet werden binnen de groep broedvogels drie categorieën onderscheiden. Deze indeling wordt door de provincies onder de WNB vooralsnog gehandhaafd. Het gaat om de volgende categorieën:

- vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4); *De nesten van vogelsoorten binnen categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. Dit geldt ook voor de directe omgeving die nodig is om de jongen succesvol groot te brengen (rust- en foerageergebied).*
- vogels met niet-jaarrond beschermde nesten, waarbij inventarisatie gewenst is (categorie 5); *Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten betreffen broedvogels die in principe niet jaarrond beschermd zijn, maar waarvan het ministerie van EZ wel een inventarisatie verlangt en waarvan de soorten jaarrond beschermd zijn als de ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen.*
- vogels met tijdens het broedseizoen beschermde nesten.

In onderstaande paragrafen worden de mogelijke effecten en de benodigde maatregelen per categorie besproken.

4.2.2 Vogels met tijdens het broedseizoen beschermde nesten

Uit het bureau- en veldonderzoek blijkt dat het plangebied o.a. geschikt is voor volgende soorten (merel, houtduif, ekster, vink,...) .

Zonder voldoende voorzorg kunnen nesten van bovengenoemde soorten worden verstoord en/of vernield. Middels onderstaande voorzorgsmaatregelen kan overtreding van de Wet natuurbescherming (als gevolg van vernieling van vogelnesten) worden voorkomen en kunnen de werkzaamheden doorgang vinden:

- Werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart t/m 15 juli) uitvoeren. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode 15 maart t/m 15 juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Het is mede afhankelijk van weersomstandigheden of ook buiten

deze periode wordt gebroed door vogels. Derhalve dient men voorafgaande aan het werk contact op te nemen met een ecooloog om te bepalen of er kans is op broedgevallen.

- Indien de werkzaamheden in het broedseizoen starten: voorafgaande aan het werk een broedvogelcontrole uitvoeren. Broedgevallen worden tijdens deze controle gemarkeerd, gemeld aan de ecooloog en tijdens de werkzaamheden ontzien. Dit kan leiden tot uitstel van de werkzaamheden.
- De potentiële broedlocaties ongeschikt te maken door het verwijderen van begroeiing voorafgaand aan het broedseizoen (voor 15 maart), rekening houdend om de vestiging van broedvogels te voorkomen.

Let op: Door onder begeleiding van een ecooloog te werken, kunnen eventuele nesten toch snel opgemerkt worden en kan er bijgestuurd worden.

4.3 Vleermuizen

Middels artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming worden alle van nature in Nederland voorkomende vleermuizen (en hun verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentiële foerageerroutes) beschermd. Uit de bureaustudie blijkt dat soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis in de omgeving van het plangebied voorkomen.

Effecten

Er wordt in onderstaande alinea's onderscheid gemaakt tussen effecten op verblijfplaatsen en foerageergebied. Tevens worden (indien mogelijk) voorzorgsmaatregelen benoemd die nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

Verblijfplaatsen

Uit het veldbezoek blijkt dat er op twee locaties een verblijfplaats van vleermuizen aanwezig is. Om vast te stellen of er meerdere verblijfplaatsen aanwezig zijn in de bebouwing, is een nader onderzoek naar vleermuizen nodig.

Conform het landelijk vastgestelde vleermuisprotocol (versie maart 2017) zijn 3 onderzoekrondes nodig in de periode 15 April – 15 juli om mogelijke kraam- en zomerverblijven vast te stellen. Eveneens zijn er 2 onderzoekrondes in de periode 15 augustus – 1 oktober vereist, om mogelijke paar- en winterverblijven vast te stellen.

Foerageergebied

Door de aanwezigheid van grote bomen en opslag van pioniersvegetatie, is de planlocatie mogelijk geschikt als foerageergebied. Toch verwachten we eerder dat het naastgelegen park (Valkeniersweide) gebruikt wordt door vleermuizen als foerageergebied. De houtkant zou wel mogelijk gebruikt kunnen worden als vliegroute voor foeragerende individuen, maar deze staat op gemeentelijke eigendom en wordt hier dan ook buiten beschouwing gelaten.

We kunnen dus vaststellen, dat de planlocatie geen essentieel foerageergebied is. Toch dient er voorzichtig te worden omgegaan met het weghalen van groen in functie van de werkzaamheden. In het nieuwe onderzoek dat zal worden uitgevoerd, zal er eveneens aandacht zijn voor foeragegedrag nabij de groenelementen binnen het plangebied.

5. Gebiedsbescherming

De planlocatie ligt op minimaal 9km van dichtbij gelegen Natura-2000 gebied (Boezems Kinderdijk).

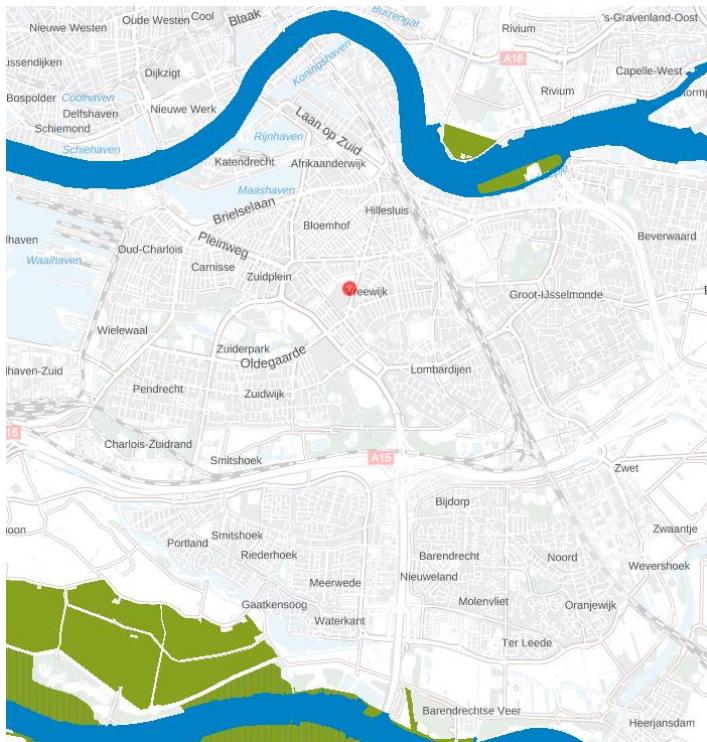

Figuur 5.1. Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Planlocatie is aangegeven met een rode markering. De afstand is weergegeven met een oranje pijl.

Bron: Provincie Zuid Holland, Natura 2000 kaart.

Natuur Netwerk Nederland

Plangebied ligt niet binnen de gebieden van Natuurnetwerk Nederland.

Figuur 5.2. Ligging plangebied ten opzichte van Natuur Netwerk Nederland. Plangebied aangeduid met een rode markering. Bestaande natuurgebieden groen ingekleurd. Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Soortenbescherming

Op basis van de uitgevoerde QuickScan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. soortenbescherming worden beantwoord:

S1. Welke WNB-beschermde soorten maken (mogelijk) gebruik van de planlocatie? algemene soorten (merel, vink, houtduif,...) met tijdens het broedseizoen beschermde nesten. Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis).

S2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soorten? Zonder voorzorgsmaatregelen worden algemene broedvogels die we kunnen verwachten in de aanwezige begroeiing op het terrein verstoord. Door buiten de broedperiode te werken vermijden we negatieve effecten op algemene broedvogels.

Na inspectie met hoogwerker en endoscoop werden er twee verblijfplaatsen vastgesteld van vleermuis. Door het slopen van de aanwezige gebouwen kunnen deze en andere mogelijke verblijfplaatsen komen te vervallen. Bovendien kunnen we niet uitsluiten dat vleermuizen op de

planlocatie foerageren, al verwachten we die eerder bij het naastgelegen park (Valkeniersweide). Bij de voorziene nieuwbouw, zullen er opnieuw bomen en ander groen worden aangeplant zodat er toch foerageermogelijkheden blijven voor vleermuizen.

S3. Is aanvullend ecologisch onderzoek naar één of meerdere soorten noodzakelijk? ja, naderonderzoek naar vleermuizen.

S4. Welke voorzorgsmaatregelen dienen te worden uitgevoerd om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen of te beperken? Maatregelen worden hieronder voorgesteld per soortgroep.

Soort(groep)	Maatregelen
Vleermuizen	Onderzoek naar verblijfplaatsen. Vaststellen zomerverblijf en kraamverblijf 3 x 2u periode 15 april – 15 augustus en vaststellen paarverblijf en winterverblijf 2 x 2u periode 15 aug – 1 okt (winterzwermen).
Vogels (alle)	Werken buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) of na voorafgaande broedvogelcontrole. De potentiële broedlocaties ongeschikt te maken door het verwijderen van begroeiing voorafgaand aan het broedseizoen (voor 15 maart), rekening houdend om de vestiging van broedvogels te voorkomen.

Tabel 6.1.

S5. Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen? Zie antwoord bij S4.

6.2 Gebiedenbescherming

Op basis van de uitgevoerde QuickScan kunnen de onderzoeksvragen t.a.v. gebiedenbescherming worden beantwoord:

G1. Ligt het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied of binnen het NNN? Neen.

G2. Kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden bij voorbaat worden uitgesloten? Neen, afhankelijk van de resultaten van de toetsing aan het Programma Aanpak Stikstof (PAS).

G3. Is een nadere toetsing aan de gebiedenbescherming noodzakelijk? Ja, er dient een toetsing worden uitgevoerd aan het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn op voorhand vrijwel echter volledig uitgesloten wegens de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden (zie 1.1 Aanleiding). Negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van extra uitstoot (zowel tijdens het bouwrijp maken als tijdens nieuwbouw) van stikstof is niet uitgesloten. Aanvullend onderzoek in de vorm van een passende beoordeling naar de effecten van stikstofuitstoot is daarom noodzakelijk. Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uitgesloten, is een ontheffing op de Wet natuurbescherming met betrekking tot gebiedenbescherming nodig.

Bronnen

Floron verspreidingsatlas vaatplanten

Nationale databank Flora en Fauna

Kennisdocumenten WNB